

Dohled nad finanční činností

Abstrakt

Činnost subjektů podnikajících na finančním trhu je jedna z nejméně regulovaných činností v současnosti. Ekonomický diskurz se obecně shoduje, že služby poskytované subjekty finančního systému jsou natolik vitální pro fungování hospodářství, že hypertrofovaná regulatorní pravidla jsou opodstatněná. V reakci na globální finanční krizi došlo k významnému vývoji v regulaci a dohledu finančního systému, zejména pak k rozšíření oblasti pravidel obezřetného podnikání významných institucí a ke vzniku nových oblastí dohledu – makrobezpečnostního a dohledu nad řešením krize. Tyto jsou z velké části předmětem předkládané diplomové práce.

Cílem práce je analýza dohledu nad finančním systémem České republiky v prizmatu institucionálního a funkcionálního třídění a v návaznosti na jejich vývoj po globální finanční krizi. Zatímco teoretická část práce vymezí charakter a modely institucionální organizace dohledových orgánů, analytická část identifikuje jejich prvky promítnuté do české právní úpravy a rozebere charakter České národní banky jako orgánu dohledu nad finančním systémem ČR integrovaného jak z institucionálního, tak funkcionálního hlediska.

Komparativní analýza právní úpravy byla provedena na třech vybraných sektorech finančního systému – bankovním sektoru, sektoru kapitálového trhu a sektoru pojišťovnictví. U všech tří případů bylo prokázáno, že ČNB vystupuje jako orgán dohledu mikrobezpečnostního i dohledu nad obchodním jednáním. Následná analýza právní úpravy oblasti makrobezpečnostního dohledu a oblasti dohledu nad řešením krize potvrdila převážnou koncentraci pravomocí u ČNB. Analýzou základních prvků institucionální organizace dohledu finančního systému ČR bylo prokázáno, že ČNB plní roli integrovaného orgánu dohledu jak z hlediska integrace sektorových dohledů (institucionální třídění) tak z hlediska integrace oblastí dohledu (funkcionální třídění).

Klíčová slova: dohled nad finančním systémem, Česká národní banka, makrobezpečnostní dohled